

Aðalfundur Landeigendafélags Sléttu- og Grunnavíkahrepps 23. maí 2018

Skýrsla stjórnar fyrir tímabilið

18. maí 2017 til 23. maí 2018.

Á fyrrgreindu tímabili voru haldnir 3 stjórnarfundir auk 2 funda í Hornstrandanefnd og 4 funda í samstarfshópi um gerð stjórnunar- og verndaráætlunar. Auk þess tóku fulltrúar félagsins þátt í 2 opnum fundum um gerð stjórnunar- og verndaráætlunar.

1. Aðalfundur LSG haldinn 18. maí 2017

Á aðalfundi 2017 voru eftirfarnir kjörnir til trúnaðarstarfa til tveggja ára:

- Ingvi Stígsson, formaður, Horni
- Sölvi Rúnar Sólbergsson, varaformaður, Hesteyri
- Gunnar Kristjánsson, ritari, Látrum
- Margrét Guðnadóttir, gjaldkeri, Fljótavík
- Finnbjörn Hermannsson, meðstjórnandi, Sæbóli og Efri-Miðvík

Varamenn voru kosnir

- Sigrún Þorvarðsdóttir, Látrum og Neðri-Miðvík
- Jósef H. Vernharðsson, Fljótavík
- Halldóra Kristinsdóttir, Sæbóli

Skoðunarmenn reikninga voru kosin

- Ingibjörg Ásgeirsdóttir, Sæbóli
- Brynjar Valdimarsson, Látrum

Til vara

- Jón Borgarsson, Hesteyri
- Anna Ásgeirsdóttir, Sæbóli

Stjórn skipti með sér verkum á fyrsta fundi.

Á síðasta aðalfundi var samþykkt að birta fundargerðir á vefnum. Á stjórnarfundum fór svo fram umræða um form fundargerða stjórnarfundanna. Horft verður til svokallaðra ákvarðanafundargerða, sem er það form sem má sjá hjá sveitarfélögum og fastanefndum Alþingis. Efni fundargerðanna er þá upplýsingar um fundartíma, fundarstað og fundarmenn. Við hvern dagskrárlið koma upplýsingar um gesti, ef einhverjir eru, bókanir fundarmanna og niðurstaða - ef einhver er.

Fundargerðir eldri stjórnarfundanna hafa verið skannaðar en ekki birtar enn. En umræða hefur farið fram í stjórn hvort félaginu sé það heimilt þar sem fundargerðirnar hefðu verið gerðar með öðrum hætti ef það hefði legið fyrir þær yrðu birtar opinberlega.

Fundargerðir aðalfundanna hafa verið birtar á vefnum og þær ársskýrslum sem hafa fundist. Ársskýrslurnar voru ekki settar upp til birtingar og hefðu e.t.v. verið unnið meira í útliti þeirra á sínum tíma.

Falast var eftir fundargerðum Hornstrandanefndar 7. júní, á fyrsta fundi nefndarinnar eftir aðalfund og er það í athugun hjá Umhverfisstofnun.

Í samráðshópi um gerð stjórnunar- og verndaráætlunar var samþykkt 20. október á fyrsta fundi hópsins eftir aðalfund að birta fundargerðir á vef Umhverfisstofnunar, það er enn í vinnslu en ætti vonandi að detta inn fljótlega.

2. Stjórnarfundir

Félagið hefur haldið 3 stjórnarfundum á tímabilinu. Aðstaða funda hefur batnað og eru nú fjarstöddum stjórnarmönnum gefin kostur á þátttöku með fjarfundabúnaði. Á fyrsta stjórnarfundum sem haldin var 31. maí 2017 skipti stjórnin með sér verkum og skipaði nýja fulltrúa í Hornstrandanefnd, þau Ingva, Sölva og Margréti. Fulltrúar í samráðsnefnd um gerð stjórnunar- og verndaráætlunar verða áfram Ingvi, Erling Ásgeirsson, Sæbóli, og Matthildur Guðmundsdóttir, Látrum. Ritari tók að sér að sjá um að fundargerðarbækur yrðu skannaðar inn og formaður myndi óska eftir fyrri ársskýrslum frá fyrrverandi formanni. Farið var yfir stöðu stjórnunar- og verndaráætlunar og tillögu ferðaþjónustuaðila um styrktarsjóð.

Á öðrum fundi 22. nóvember 2017 var farið yfir form fundargerða, yfir stöðu eldri fundargerða og stjórnunar- og verndaráætlun. Ákveðið að fela Finnbirni og Erling að skoða mögulegar breytingar á lögum félagsins í samræmi við umræður á aðalfundi um stjórnarkjör. Að lokum var ákveðið að formaður hvetti Umhverfisstofnun til að birta fundargerðir Hornstrandanefndar.

Á þriðja fundi 8. maí 2018 voru samþykktar fundargerðir 1. og 2. fundar, 1. fundar óbreytt og 2. fundar með breytingum. Ákveðið að halda aðalfund 23. maí og bjóða umsjónarmanni friðlandsins að mæta og vera með erindi. Þá var kynnt erindi frá umsjónarmanni friðlandsins um upplýsingabækling og ákveðið að stjórnarmenn myndu rýna bæklinginn.

3. Hornstrandanefnd

Í samstarfsnefnd um málefni friðlandsins, Hornstrandanefnd, sátu á tímabilinu sem fulltrúar LSG Ingvi Stígsson, Sölvi Sólbergsson og Margrét Katrín Guðnadóttir. Fulltrúar Ísafjarðarbæjar voru Andrea Sigrún Harðardóttir og Gísli H. Halldórsson. Staðgengill Gísla á einum fundi var Þórdís Sif Sigurðardóttir. Umhverfisstofnun á einn fulltrúa í nefndinni og stýrir hann fundum nefndarinnar. Á haustdögum færðist umsjón friðlandsins úr höndum Jóns Smára Jónssonar í hendur Kristínar Ósk Jónasdóttur sem jafnframt tók við af Jóni Smára sem fulltrúi Umhverfisstofnunar í Hornstrandanefnd.

Þrjú fundir voru haldnir í Hornstrandanefnd á tímabilinu.

Sá fyrsti var haldinn 7. júní 2017. Á þeim fundi fór Jón Smári yfir hlutverk Hornstrandanefndar og samkomulag Ísafjarðarbæjar, Umhverfisstofnunar og LSG varðandi útgáfu byggingarleyfa innan friðlands Hornstranda. Jafnframt var farið yfir hlutverk Umhverfisstofnunar, umsjónarmanns friðlandsins og landvarða. Að auki farið yfir viðveru landvarða 2015 og 2016 og áætlaða viðveru 2017.

Á fundinum var tekinn fyrir umsókn til framkvæmda við Læknishúsið á Hesteyri og veitt umsögn.

„Niðurstaða nefndarinnar var að framkvæmdin myndi ekki koma til með að rýra heildaryfirlit Hesteyrarþorpsins. Nefndin tekur undir skilyrði Minjastofnunar varðandi frágang við útlit hússins, að öðru leiti er nefndin samþykkt framkvæmdinni eins og hún er sett fram af hálfu umsækjanda“

Það er rétt að taka fram að Hornstrandanefnd er umsagnaraðili en veitir ekki leyfi. Ísafjarðarbær veitir byggingarleyfi og Umhverfisstofnun framkvæmdarleyfi að fenginni umsögn Hornstrandanefndar.

Á fundinum var jafnframt tekin til umsagnar umsókn frá Náttúrustofu Norðausturlands um leyfi til rannsóknar með myndavélabúnaði við Langakamb við Hælavíkurbjarg. Þar átti að setja upp myndavél sem tæki mynd af bjarginu á klukkustundarfresti til að meta afkomu bjargfugla. Nefndin tók jákvætt í erindið enda er um að ræða eflingu á lífríki svæðisins og framkvæmdin rýrir ekki verndargildi þess.

„Niðurstaða nefndarinnar er samþykki fyrir framkvæmdinni, en fyrirvari á tímalengd verkefnisins, telur nefndin að 5 ár séu heppilegur tími til þess að endurskoða leyfi fyrir umræddri framkvæmd.“

LSG hafði haft milligöngu um að koma á sambandi milli Náttúrustofunnar og landeigenda í Rekavík bak Höfn.

Jón Smári fór yfir nýleg tilmæli þar sem ímprað var á ábyrgð ferðaþjónustunnar á sinni starfssemi innan friðlandsins auk þess að sett voru fram tilmæli varðandi takmörkun á hópastærðum þegar náttúran er sem viðkvæmust.

LSG óskaði eftir að fundargerðir Hornstrandanefndar yrðu gerðar aðgengilegar aftur í tímann og upplýsti að viðræður væru um að stofna sjóð á vegum ferðaþjónustunnar til að styrkja ýmis verkefni innan friðlandsins.

Annar fundurinn var haldinn 14. desember 2017. Þar fór fráfarandi umsjónarmaður friðlandsins, Jón Smári Jónsson, yfir sumarið 2017. Nokkur fjölgun varð í fjölda landvarðavikna 2017 en heimild til fjölgunar kom nokkuð seint fram og ekki náðist að nýta hana að fullu. Unnið var í vörðuhleðslu verkefni á milli Skálakambs og Atlaskarðs, ofan Hælavíkur. Kamar var settur upp á Glúmsstöðum, en nokkuð er síðan að samkomulag var gert við landeiganda Tungu og Glúmsstaða að gera ráð fyrir tjaldstæði á Glúmsstöðum. Sjálfboðaliðar komu í viku í friðlandið og var unnið í göngustígum á og næst Hesteyri.

Fjöldi gesta hélst svipaður frá 2016 en tímabilið er að lengjast. Samsetning gesta breyttist og fækkaði dagsferðalöngum um 20%. Hópar hafa minnkað.

Rætt var um ástand svæðisins, sem virðist að mestu í ágætu lagi, sér í lagi vestari hluti svæðisins. Ógnir eru taldar stafa af fjallahjólaferðamennsku og of miklu álagi á Hornbjarg og í botni Veiðileysufjarðar. Fyrir sumarið voru send tilmæli um takmarka ætti fjölda farþega á Miðfellið á Hornbjargi við 10 manns, þau tilmæli virðast hafa farið fyrir ofan garð og neðan hjá ferðaþjónustunni.

Umhverfisstofnun hefur hug á að byggja þjónustu- og landvarðarhús á Hesteyri. LSG benti á að nauðsynlegt væri að deiliskipuleggja Hesteyri vegna fjölda ferðamanna og var það ítrekað á fundi Hornstrandaneftndar.

Verkefni framundan hjá Umhverfisstofnun voru að vinna í stjórnunar- og verndaráætlun, bæta heimasíðu fyrir Hornstrandir og auka upplýsinga og leiðbeiningar á ensku.

Þriðji fundurinn var haldinn fyrr í dag og verður gert grein fyrir honum í ársskýrslu næsta árs.

4. Stjórnunar- og verndaráætlun

Unnið hefur verið í gerð stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir friðlandið á Hornströndum. Alls hafa verið haldnir 4 fundi á tímabilinu. Í samstarfshópi sitja fyrir hönd LSG Ingvi Stígsson, Erling Ásgeirsson og Matthildur Guðmundsdóttir, fyrir Ísafjarðarbæ sitja Gauti Geirsson og Gísli H. Halldórsson. Fyrir Umhverfisstofnun hafa tekið þátt Jón Smári Jónsson, Kristín Ósk Jónasdóttir, Þórdís Sigbórsdóttir, Linda Guðmundsdóttir og Hildur Vésteinsdóttir

Ákveðið hafði verið á vordögum að halda fundi með hagsmunaaðilum um haustið til að kynna stjórnunar- og verndaráætlun fyrir hagsmunaaðilum og hafa umræðu skipt eftir þeim.

Á þriðja fundi 20. október 2017 var undirbúningur fyrir fundi með hagsmunaaðilum og hvernig unnið yrði úr efni sem kæmi fram.

Ákveðið var að halda einn opinn fund á Ísafirði sem yrði auglýstur á bb.is, vefsíðu Umhverfisstofnunar ásamt vef LSG og átthagafélagana hornstrandir.is. Annar fundir skyldi haldinn í Reykjavík og fyrir landeigendur og félagsmenn í átthagafélögunum. [LSG auglýsti fundina í tölvupósti og á hornstrandir.is og Átthagafélögin auglýstu fundina á Facebook.]

Samþykkt var tillaga fulltrúa LSG um að fundargerðir skyldu birtar á heimasíðu UST - af því hefur enn ekki orðið.

Einnig var rætt um sorpmál innan friðlandsins og að ferðmenn skyldu fá betri upplýsingar og jafnvel umhverfissvæna ruslapoka.

Á 4. og 5. fundi, 1. nóvember og 13. nóvember var unnið í 1. og 2. kafla áætlunarinnar. Ákveðið var að bæta við viðaukum um hús, neyðarskýli og tjaldsvæði, sem og GPS hnitum.

Á 6. fundi 23. janúar 2018 var farið yfir samantekt frá samráðsfundum og samþykkt að samantekt verði birt á heimasíðu Umhverfisstofnunar - af því hefur enn ekki orðið, en samantektin er aðgengileg á hornstrandir.is

Rætt var um skemmtiferðskip og eigi að taka á þeim í stjórnunar- og verndaráætluninni. Umhverfisstofnun hefur verið að vinna að nálgun um hvernig taka megji á þeim.

Rætt var um notkun fjórhjóra og að þörf væri á að uppfæra reglur tengdum fjórhjólum svo þau hafi ekki neikvæð áhrif inni á svæðinu.

Rætt var um hundahald og að settar verði almennar reglur um lausagöngu hunda.

Rætt var um að útbúa plagg fyrir landeigendur með skýrum leiðbeiningum og upplýsingum.

Samstarfshópurinn er sammála um að leyfi þurfi að fá frá Umhverfisstofnun til að fara inn á svæðið þegar það er sem viðkvæmast, var rædd um 15. september til 15. júní. [Slík kvöð á ekki við um landeigendur.]

Hugmyndir um fjöldatakmarkanir voru ræddar en ekkert samþykkt.

Rætt var um leiðir að halda fólki innan göngustíga og að umhverfisstofnun miðli réttum leiðum og útbúi kort.

Hópurinn er ekki á því að leyfa fjallahjólaferðamennsku innan friðlandsins.

Á 7. fundi 26. mars var farið yfir 3. kafla. Rædd var svæðaskipting, en friðlandinu verður lílkega skipt upp í svæði A og B. Innan svæðis A verða Aðalvík, Rekavík bak Látur og Hesteyri. Svæði B mun ná yfir Fljótavík, Veiðileysufjörð og austur fyrir. Hópatakmarkanir verða mismunandi, allt að 30 manna hópar á svæði A og að hámarki 15 manns í hóp á svæði B.

Leyfisskylda í stað tilkynningaskyldu yrði frá 1. mars til 15. júní. [Á ekki við um landeigendur]

Hópurinn er sammála að þyrluflug geti haft miklar truflanir og því vert að banna alfarið þyrlulendingar. Mun Umhverfisstofnun skoða heimildir til þess.

Einnig var rætt að banna landingar innan friðlands nema á landingarstöðum skv. aðalskipulagi Ísafjarðarbæjar, þ.e. á Látrum og í Fljótavík. LSG telur að rétt að hafa undanþágu fyrir landeigendur að lenda á eigin landi þar sem það er hægt.

Hópurinn er sammála því að koma í veg fyrir að stærri skip komi of nálægt mikilvægum fuglabjörgum og að þeir gestir sem koma inn í friðlandið komi í gegnum viðurkenndar hafnir.

Slóðakort eru í vinnslu sem sýna þá slóða sem heimilt verður að fara á fjórhjólum.

Hundahald verði bannað á ákveðnum svæðum og á tjaldstæðum og á öðrum stöðum aðeins í bandi. Reiðhjól verði bönnuð, skýrar reglur varðandi kvikmyndatöku og ljósmyndatöku í atvinnuskyni og banna á dróna innan friðlandsins nema með leyfi.

Upplýsa skal landeigendur um umgengni við refi og umgengni með fjórhjól og sexhjól.

Haldnir voru tveir samráðsfundir, 15. nóvember á Ísafirði og 23. nóvember 2017 í Reykjavík. Samantekt frá samráðsfundum er á hornstrandir.is. En helstu punktar sem ræddir voru

- Mismunur á svæðum eftir árstíðum
- Landtaka skemmtiferðaskipa
- Hvaða tegund ferðamennsku á heima í friðlandinu, t.d. hjólréiðar
- Notkun fjórhjóla
- Innviðir og þolmörk og takmarkanir á fjölda gesta
- Vetrarferðamennska og vélsleðaferðir
- Ágengar tegundur í lífríkinu, uppræting kerfils, lúpínu og minks
- Áhrif refsins á lífríkið

- Sjálfbóðaliðaverkefni í samstarfi við átthagafélögin og landeigendur
- Mönnuð og ómönnuð loftför
- Hver er framtíðarsýnin? Á miða við friðlýsinguna eða þarfir hagsmunaaðila, s.s. ferðabjónustunar eða landeigenda
- Hampa minjum innan svæðisins, skrásetja og vernda þær
- Verndargildi náttúruminja
- Sorpmál
- Viðveru landvarða, heimildir þeirra og hlutverk
- Fræðsla fyrir ferðamenn
- Öryggi

5. Aðalskipulag Ísafjarðarbæjar

Aðalskipulag Ísafjarðarbæjar gildir til 2020 og ætti því vinna við endurskoðun þess að hefjast fljótlega. Núgildandi aðalskipulag gekk óvenjulengt þegar kom að fyrrum Sléttu- og Grunnavíkurreppum. Ekki hefur mikið reynt á það hingað til.

En nú í maí voru Landeigendafélaginu og Hornstrandanefnd send til umsagnar tillaga að deiliskipulagi fyrir Sæborg í Aðalvík. Sæbólsmegin í Aðalvík er sett eitt svæði í aðalskipulaginu sem nær yfir Garða, Sæból og Sæborg. Tillaga af deiliskipulagi nær eingöngu til Sæborgar. Af tillögunni má ráða að eitt hús hafi staðið á jörðinni, reist 1936. Á grunni þess stendur frístundahúsið Sæborg reist 1982 og skammt frá Borg reist 1980. Skv. aðalskipulagsákvæðum má endurbyggja öll íbúðarhús og þjónustuhús (kirkjur, skólar, bænahús, samkomuhús og verslanir) sem búið var í eða voru í notkun eftir 1908 og hús byggð eftir 1965 teljast nýbyggingar. Ef þessari reglu er beitt á Sæborg sem staka jörð mætti standa þar eitt hús. Hús númer 2 og væntanlegt hús númer 3 myndu þá vera endurbygging húsa sem stóðu annað hvort á Görðum eða Sæbóli og takmarka þá möguleika landeigenda þar til að bæta við húsum. Ef þetta hefði verið ljóst við gerð aðalskipulagsins hefði þessu líklega verið mótmælt af landeigendum á Sæbóli og Görðum og hugsanlega fleiri stöðum innan Sléttu- og Grunnavíkurrepps þar sem nokkrum jörðum er slegið saman í eitt svæði.

6. Lokaorð

Stundum heyrir kvartað undan því að ekki sé ljóst við hvern á tala til að fá leyfi, t.d. hafa umboðsmenn skipa kvartað undan þessu og því talið sig hafa afsökun fyrir því að skipin fari með fólk í land.

En hitt kemur einnig fyrir að leitað er til LSG til að komast í samband við landeigendur. Má sem dæmi nefna að LSG aðstoðaði Náttúrustofu til að komast í samband við landeigendur Rekavíkur bak Hafnar til að fá leyfi til að setja upp myndavél á Langakambi.

Sem lausn við þessu tel ég rétt að nýta hornstrandir.is og birta þar fyrir hverja landareign við hverja skal hafa samband við sem fulltrúa eigenda eða rétthafa og jafnvel birta eða vísa í upplýsingar um reglur sem sérstaklega eiga við hverja eign, s.s. varðandi veiði í ám eða vötnum og hvar megi tjalda.

Fylgiskjöl

Fundargerðir stjórnarfundar Landeigendafélags Sléttu- og Grunnavíkurbrepps

- 1. fundur 31. maí 2017
- 2. fundur 22. nóvember 2017
- 3. fundur 8. maí 2018 [ósamþykkt]

Fundargerðir Hornstrandaneftndar [með fyrirvara]

- Fundur 7. júní 2017
- Fundur 14. desember 2017

Fundargerðir samstarfshóps um gerð stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir friðlandið á Hornströndum [með fyrirvara]

- 1. fundur 17. janúar 2017
- 2. fundur 9. maí 2017
- 3. fundur 20. október 2017
- 4. fundur 2. nóvember 2017
- 5. fundur 13. nóvember
- 6. fundur 23. janúar 2018
- 7. fundur 26. mars 2018

Samantekt umræðna frá samráðsfundum vegna stjórnunar- og verndaráætlunar friðlands á Hornströndum